Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3

Nr. 404. Wilno, dn. 14 marca 1931 roku.

Treść numeru:

I. SPRAWY POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a.

S p r a w a z a t a r g u p o l s k o - l i t e w s k i e g o w H a d z e. W związku z rozpatrywaniem sprawy zatargu polsko-litewskiego przez sąd Międzynarodowy w Hadze udał się do Hagi poseł litewski w Berlinie p. Sidzikowski. Sąd rozjemczy w Hadze zawezwał rządy polskie i litewskie do dostarczenia niezbędnych w tej sprawie materjałów, a jednocześnie do podania terminu, w którym materjały miały zostać przesłane i przygotowania do omawiania całej tej sprawy w Hadze poczynione. Dopiero po dostarczeniu materjałów przez rząd polski i litewski, przystąpi Sąd Rozjemczy do rozważania sprawy zatargu. Wśród członków Trybunału Międzynarodowego w Hadze znajduje się również Polak, W związku z tem Litwa będzie mogła mianować również własnego przestawiciela. Prawdopodobnie wybór padnie na obecnego kierownika litewskiego Banku Emisyjnego adwokata Staszyńskiego.

D o k o ł a t r a k t a t u h a n d l o w e g o p o m i ę d z y L i t w ą a E s t o n j ą. Jak donosi "Elta", traktat handlowy pomiędzy Litwą a Estonją mógł być przyjęty przez komisję finansową Sejmu estońskiego dopiero po ustąpieniu rządu Strandmana, gdyż przedstawiciele rolników estońskich określili traktat handlowy z Litwą za szkodliwy dla estońskich producentów pszenicy. Estońska frakcja związku włościańskiego oświadczyła, że głosować będzie za przyjęciem traktatu handlowego z Litwą dopiero po przyjęciu przez sejm ustawy o ochronie celnej pszenicy estońskiej.

L i t w a a M i ę d z y n a r o d o w y B a n k R e p a r a c y j n y. Międzynarodowy Bank wypłat reparacyjnych uchwalił w dniu 9 marca b.r. umożliwienie litewskiemu Bankowi Emisyjnemu nabycia 500 akcyj Banku Reparacyjnego zamist dawniej określonych 200 akcyj.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ.

K r o n i k a.

P r z y j a z d l i t e w s k i e g o p o s ł a. W dniach najbliższych przyjeżdża do Kowna poseł litewski przy Watykanie dr.Szaulis. Przyjazd ten stoi w związku z konfliktem rządu litewskiego z Watykanem i wyjazdem z Kowna nuncjusza papieskiego Bartoloniego.

S p r a w a z w o l e n n i k ó w W o l d e m a r a s a w s ą d z e w o j e n n y m. Sprawa zwolenników Woldemarasa, zorganizowanych w tajną organizację, która miała na celu przygotowanie zamachu stanu, przekazana została prokuratorowi sądu wojskowego. Ogółem przekazano sądowi 25 osób, z nich trzy jest oskarżonych o udział w zamachu na pułk.Rustějkę, a 2 - o wykonanie zamachu. Wśród oskarżonych znajduje się szereg czołowych działaczy, należących do rozwiązanej organizacji Żelaznego Wilka, w tej liczbie były redaktor zamkniętej gazety "Tautos Zelias" Slesorajtis, kpt. lotnictwa Moczulko, jeden z organizatorów i głownych wykonawców zamachu grudniowego, były adjutant Woldemarasa Wierzbickis, notarjusz z Płungian Wilimas, kilku studentów i niższych urzędników.

P r o c e s p r z e m y t n i k ó w. Trybunał Najwyższy rozpoznawał w trybie apelacyjnym sprawę przemytników, pochwyconych niedawno wpobliżu Połągi na statku "Westa" z wielkim ładunkiem spirytusu, kokainy, etc. Szawelski sąd najwyższy skazał kapitana i 4 majtków na 10 miesięcy więzienia oraz grzywnę w kwocie 240.000 litów, oraz postanowił skonfiskować statek, będący własnością obywatela polskiego Bolesława Wardęgi i przedstawiający wartość 200.000 litów. Trybunał wyrok sądu zatwierdził. Kapitan jest narodowości niemieckiej, majtkowie zaś: jeden - Polak, jeden Estończyk, jeden Niemiec i jeden Gdańszczanin.

I. [illegible]

[illegible] l i t e w s k a. [illegible]

[illegible] w Kownie [illegible] do [illegible] polskiej i litewskiej [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] który na [illegible] [illegible]

I l [illegible] w ... [illegible] r a i o d o w y [illegible] dnia [illegible] [illegible]

III. Wiadomości [illegible]

K r o n i k a .

P r z y j [illegible] w [illegible] W dniu [illegible] [illegible] Bertelonego.

O p [illegible] n o w i e n i a [illegible] [illegible] studentów i [illegible]

[illegible] o c e s   p r z e d s t a n i [illegible] brytia angielskiego [illegible] Polski na statku "Wesel" [illegible] na 10 miesięcy więzienia oraz [illegible] Kapitan jest [illegible] jeden - Polak, [illegible] odpowiednio.

O d w o ł a n a w y c i e c z k a. Projektowana wycieczka studentów litewskich do Rosji Sowieckiej z prof.Srogą na czele została odwołana.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

"M e m e l e r D a m p f b o o t" o działalności dyrektorjatu kłajpedzkiego.

"Memeler Dampfboot" Nr.60 z dnia 12 b.m.Artykuł p.t."Słuszna droga".Streszczenie:

Ludność obszaru Kłajpedy ze szczególnem zainteresowaniem śledzi za działalnością dyrektorjatu Böttchera. Jest to bowiem pierwszy dyrektorjat, który odpowiada zgodnemu z konstytucją składowi kłajpedzkiego sejmiku. Wprawdzie od chwili objęcia władzy przez dyrektorjat Böttchera upłynęło zaledwie kilka miesięcy, co uniemożliwia wydanie ostatecznego sądu o polityce dyrektorjatu. Tem niemniej niejednokrotnie dyrektorjat Böttchera okazał, że swe zadanie traktuje poważnie. Można już obecnie orzec, że dyrektorjat Böttchera nie jest słomianą kukłą, która ulega każdemu powiewowi wiatru i naciskowi ze strony.

Cała dotychczasowo kilkomiesięczna działalność dyrektorjatu wskazuje na to, że jest on na słusznej drodze i wie do czego dąży.

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW WILEŃSKICH.

K r o n i k a.

Z ż y c i a s t u d e n t ó w l i t e w s k i c h w W i l n i e. W czasach ostatnich akademicy Litwini zajęli się sprawą wystąpienia z t.zw."Bratniaka". Związek studentów Litwinów,należąc dp "Bratniej Pomocy" polskiej młodzieży akademickiej i uiszczając na ten cel odpowiednie opłaty nie miał jednak żadnych z tego korzyści. W 1928 r. - 29 r. związek wraz z akademikami Ukraińcami i Białorusinami zażądał w czasie wyborów do "Bratniej Pomocy" skreślenia wyrazu "polskiej", motywując to tem, że do organizacji należą nietylko Polacy. Żądanie Litwinów, Białorusinów i Ukraińców nie zostało jednak przez ogół akademicki uwzględnione. W związku z tem Litwini, Ukraińcy i Białorusini opuścili demonstracyjnie salę zebrań. Odtąd stosunki z "Bratniakiem" były nawpół zerwane. Tak się ciągnęło czas jakiś i dopiero w roku bieżącym postanowili Litwini, Białorusini i Ukraińcy założyć własną "Bratnią Pomoc". Na razie najczynniejszą działalność w tym kierunku rozwijają Litwini. Trzeci już rok jak zaprzyjaźnione ~~xxxxx xxx~~ związki młodzieży akademickiej urządzają wspólne odczyty, zabawa, bale i t.d. Ostatnio powstał nawet projekt założenia wspólnego pisma w trzech językach.

N o w e o d d z i a ł y T o w a r z y s t w a Ś w. K a z i m i e r z a. W marcu r.b. powstały nowe oddziały T-wa Św.Kazimierza w miejscowościach następujących: w Wielkich Kukuciach /Gmina twerecka/, w Pirtkiniach /gm.święciańska/, Szauloniach /gm.daugieliska/ Madziunach /gm.święciańska/, Łapszach /gm.mielegiańska.

U r o c z y s t o ś ć i h a r c e r s k i e. W dniu 2 marca b.r. odbył się w Wilnie uroczysty obchód pięcioletniej rocznicy powstania litewskiej drużyny harcerskiej im.Wielkiego Księcia Gedymina. Po przemówieniach okolicznościowych i odczytaniu pozdrowień ~~xxxx~~ nastąpił dział muzyczny i odbył się koncert harcerzy.

O r g a n i z a c j e l i t e w s k i e w W i l e ń s z c z y ź n i e a K o w n o . Zgodnie z hasłami rzucanemi przez sfery rządowe litewskie o potrzebie "zdobycia Wilna" za pośrednictwem organizacyj litewskich kulturalno-oświatowych i gospodarczych, rząd litewski i "Związek Wyzwolenia Wilna" całkiem otwarcie przysyła znaczne sumy pieniężne na wzmocnienie litewskości, wykorzystując całkowicie bierność i "tolerancyjność" władz polskich. Pomijając posunięty do najdalszych granic rozwój szkolnictwa litewskiego /wjednym tylko powiecie xx Święciańskim tow."Rytas" posiada 40 szkół litewskich/, obecnie jesteśmy świadkami wspaniałego rozkwitu za pieniądze kowieńskie oddziałów tow.Sw.Kazimierza. W wymienionym już pow.Święciańskim T-wo Sw.Kaziemierza posiada już 120 oddziałów. Obecnie akcja organizacyjna skierowana jest na pow.Wileńsko-Trocki. W ostatnim tygodniu powstało 7 nowych oddziałów tow.św.Kazimierza. Oddziały rozporzadzając znacznemi środkami pieniężnemi robią włościanom najrozmaitsze świadczenia i dogodności, z których oczywiście nie może korzystać pozostawiona samopas ludność polska.

od gar ws

ła

Z j a z d n a u c z y c i e l i l i t e w s k i c h . W drugiej połowie b.m. odbędzie sięw Wilnie walny zjazd nauczycieli litewskich z terenu woj.wileńskiego, nowogródzkiego i białostockiego. Zjazd rozważy szereg aktualnych spraw a m.in.będzie obradował nad wysuniętą na walnem zebraniu T-wa "Rytas" kwestją przesłania skargi do Trybunału Administracyjnego za zamknięcie litewskiego seminarjum w Wilnie.

-----ooooo0ooooo-----

B7